

induplati

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

LETO XV.

NOVEMBER 1966

Cena 0.20 N din

V prihodnje bolj zavzeto v javnost dela

Ljudje delamo napake. To se je vedno dogajalo — dogajalo povsod tam, kjer se je delalo. In to se dogaja tudi danes. Izjema nismo niti mi. Zakaj bi tudi bili, ko pa smo navadni ljudje. Delovni ljudje.

Pri opravljanju vsakdanjih del često pozablamo na stvari, ki nam niso prav blizu. Zavestno in odločno se poprimemo z napakami in težavami in jih skušamo odpraviti. Za uspehe nismo nagrajeni, nagrad niti ne pričakujemo, ker je delo naša vsakdanja stvar. Težje je, kadar pri opravljanju nalog pozabimo na sosedo ali celo na organizacijo. Hudo je, če gre pri tem za organizacijo, ki pričakuje pomoči in podpore starejših.

Pogosto pozablamo na mladino, ki se je že tolikokrat izkazala, kot vreden graditelj naše socialistične domovine. Mladini pripada jutrišnji dan; tega ne smemo nikdar pozabiti. Naša dolžnost je, da ji pri tem pomagamo iz težav, če te obstajajo.

Vsi, ki živimo, postajamo starejši. Naša delovna mesta bodo zavzeli drugi, ko bomo odšli. Zavzeli jih bodo mlajši, zavzeli ljudje z novimi pogledi in novimi izkušnjami v živ-

ljenju. Naša mesta bomo odstopili mlajši generaciji, ki bo nadaljevala začeto delo.

Vsi si želimo, da bi prišlo vodstvo nekoč v roke tistim, ki bodo znali nadaljevati naše delo. Vprašanje je, kako bo to izgledalo če jim ne bomo omogočili uvajanje v delo. Uvajamo pa jih le tako, da z mlajšimi sodelujemo.

Napak pa bi sodil vsakdo, ki bi pričakoval le enostransko sodelovanje. Smatram zato za dolžnost naše mlade generacije v kolektivu, da z delom in uspehi dokazujejo, da so dobri proizvajalci in upravljalci. Nujno je, da tudi mladi poiščejo sprva rešitve doma. Treba je, in to upravičeno pričakujemo, da bomo v prihodnje urejevali zadeve sami. Tako smo delali več kot dvajset let. Zakaj bi s tem prenehali.

Opustimo očitjanja. Ne iščimo samo krivcev, ker smo to mi sami. Napake smo delali mi, prav tako, kot vse tisto, kar nam je prineslo uspehe in ugled. Naš list je zelo uporabna vez med vsemi. Z njo, s to vezjo, med nami ni več posameznikov ampak so posamezniki le deli skupnosti.

Stane Pislak, mojster za izdelovanje
in krojenje šotorov

VSEBINA :

V prihodnje bolj zavzeto v javnost dela
Naše poslovanje je posledica ukrepov reforme

Letos manj bolniškega staleža
Zapisek z mladinske konference
Komunisti o sodelovanju z mladino
Zaradi slabe kvalitete prikrajšani za
620 N-din

F. Adamič — Nabava materiala v III.
tromesečju 1966

L. Zabukovec — Proizvodnja septembra
1966

J. Mavko — Prodaja septembra 1966

Objava

Poročili so se

Sonce ni neznana zvezda

Zakaj tekstilni obveščevalec

Rad i vreme

Sportne vesti

V. Habjan — Obvestila iz kadrovske
službe

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne
Induplati. Odgovorni urednik Otmar
Lipovšek. Natisnila in klišee izdelala
Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Naše poslovanje je posledica ukrepov reforme

Članom upravnega odbora je na 5. seji, v četrtek 20. oktobra poročal dr. Franc Jerovec, šef ekonomske službe v Induplati. Uvodoma je šaljivo poudaril, da »tako slabo, kot moj glas, stanje ni«. S tem dovtipom si je pridobil simpatije in nato tekoče poročal o realnem stanju. Doktor Jerovec je naglasil, da nam je uspelo prebroditi težave, katere so bile postavljene pred nas z uveljavitvijo gospodarske reforme. Poslovna politika, katero smo vodili in vodimo, nam je omogočila, da se postopoma vključujemo v reformo in nam bo odslej enostavneje slediti ekonomskim zahtevam poslovanja.

V prvi polovici leta nismo bili tako uspešni, ker nas je prizadel izvoz z znanimi ostrimi in neugodnimi zahtevki. To je sedaj mimo. Zaradi letnih dopustov in splošnega mrtvila v trgovskem življenju tekom poletja, nas je predvsem prizadelo tretje tromesečje. Vsekakor pa se poslovni rezultat popravlja in je razlika napram polletju vidna.

Slabši uspehi našega dela so predvsem odraz:

- nizke proizvodnje,
- pomanjkanje surovin in
- neizpolnitev nalog prodaje v določenih izdelkih.

Glede izvoza je doktor Jerovec rekel, da pričakujemo v prihodnjem letu bolj ugodne pogoje od letošnjih.

Ukrep, katerega je sprejel naš delavski svet, za zmanjšanje zalog izdelkom, se z uspehom izvaja. Žal pa se obenem večajo zaloge gotovih izdelkov. Tako je bilo zalog konec septembra že za 6 milijonov N-din.

Poročilo je nadaljeval direktor Marinc in pojasnil, da so nekateri naši sodelavci bili v oktobru »na terenu« z namenom, vzpostaviti nove stike in utrditi že obstoječe, z našimi kupci.

Poročila so za razna področja Jugoslavije dokaj različna. Na področju SR Srbije ter AP Vojvodine, v Kosmetu in Makedoniji, zaznamujemo nazadovanje prodaje. V Sloveniji in na Hrvaškem ter v delu Bosne in Hercegovine pa je ostal nivo prodaje nespremenjen, v koliko se ni celo popravil.

Zmanjšanje obsega prodaje v Srbiji je povezano z izrednim lepim vremenom, katerega poljedelci izkoriščajo za jesensko obdelavo ornih površin in za setev. To pa je razlog, da svojega izkupička za pridelke še niso potrošili za nakup potrebnih tekstilnih in drugih izdelkov.

KVALITETA IZDELKOV. Precej časa so posvetili na upravnem odboru vprašanju kvalitete izdelkov. V tehnični službi pripravljamo vsak mesec preglednico po tem vprašanju. Nerazumljivo je le, da se ugotovitev o napakah poslužuje le malo ljudi. Predsednik UO Franc Jeraj je k temu predlagal, da bi v prihodnje posvetili mesečno potrebni čas, da

bi analizirali napake ter takoj ukrepali za njihovo odstranitev.

Vprašanje izdelave prvovrednih izdelkov bo toliko tehtnejše, ker trg vedno pogosteje odklanja nakup tkanin z napakami, čeprav po znižani ceni. Ne preostane nam zato nič drugega, kot izdelovati dobre tkanine, ki jih bo tudi trg sprejel.

Tovariš Jeraj je menil k vprašanju kvalitete dela, da nanjo vpliva tudi improvizacija pri delu ter predlagal, da bi pričeli delati bolj umirjeno. Umirjeno delo bo omogočilo podrobneje obdelati vsa vprašanja v zvezi s količinsko in kakovostno proizvodnjo.

GLODALCI — VSAKOLETNA NADLOGA. Kristjan Drašček je opo-

zoril, da je opazil sam, in bil na to opozorjen tudi od sodelavcev, da so v nekaterih prostorih podjetja zopet podgane ali miši. Predlagal je, da naročimo deratizacijsko akcijo. Predlog so na upravnem odboru osvojili in z naročilom zadolžili upravo Induplati.

MIRO ŠIMIC — NA SPECIALIZACIJO. Potrebe po strokovnjaku, ki bi popravil šivalne stroje v obratu konfekcije, so navedle na izbor Mira Šimica za to delo. Na peti seji upravnega odbora so mu odobrili 10 dnevno potovanje v Italijo, kjer se bo seznanil s finesami tega dela in postal specialist za popraviljanje šivalnih strojev.

Letos manj bolniškega staleža

Statistično poročilo o bolezenskih izostankih naših sodelavcev je podala dr. Marija Šiška. Preveč je posrednih bolezenskih izostankov.

Na 5. seji UO, v četrtek 20. oktobra, je poročala zdravnica dr. Marija Šiška o gibanju izostankov zaradi bolezni, poškodb, ter zaradi spremstva svojcev k zdravniku.

Doktor Šiška je pripomnila, da je število bolezenskih izostankov naših sodelavcev letos manjše, da pa je hkrati narastlo število izostankov, zaradi spremstva svojcev — predvsem otrok zavarovanca — k zdravniku. V devetih mesecih je skupno število izostankov nižje od enakega lanskega letnega povprečja in znaša sedaj le 3,8%. Izostanki so bili zaradi:

bolezni	697 primerov
poškodb	106 primerov
spremnstva svojcev	320 primerov

Naše podjetje zaposluje pretežno žensko delovno silo. To je tudi razlog, za večje število obolenj. Predvidevamo lahko nadalje, da so mnoge naše sodelavke matere, ki morajo skrbeti za svoje malčke predvsem, kadar so ti bolni. Zdravnica je menila, da bi kljub temu lahko v mnogih primerih spremljale otroke k zdravniku tiste osebe, ki tudi sicer nadzorujejo otroke v odsotnosti staršev — matere — ko je le ta na delu.

V podjetju se je število izostankov, zavoljo spremstva, močno povečalo ravno v tistih obratih, kjer je zaposlenih največ žena. V tkalnici je takšnih izostankov v nekih mesecih celo 100% več, kakor ob tem času lansko leto. Podobno je v pripravljalnici, kjer je izostankov toliko kot l. 1965.

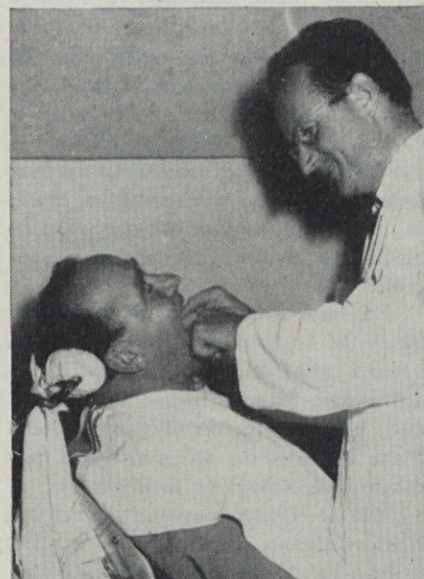
V predilnici nismo zabeležili naraščanja izostankov v tolikšni meri. Verjetno je to posledica razgovorov, da bomo ukinili delo v naši predil-

nici in se ljudje bojijo, da bi izgubili delovno mesto v primeru, da bi prekomerno izostajali zavoljo bolezni ali spremstva svojca k zdravniku. Ta domneva ni potrjena, je pa karakteristična.

V oplenitilnici so narastli izostanki predvsem po aprilu mesecu. Tudi v obratu za vzdrževanje je število bolezenskih izostankov narastlo.

Letos je bilo skupno manj izostankov, manj bolnikov, vendar so ti ostali doma več ur, kot bolniki v letu 1965.

Člani upravnega odbora so sklenili, da bodo o zadevi seznanili člane našega delavskega sveta in potom njih celotni kolektiv.

Dr. M. Šircelj »na šihntu«

Zapisek z mladinske konference

(Po uradnem zapisniku priredil za Konoplan O. Lipovšek)

Zaščitite tudi vi svoj avto z garažo iz metaliziranega platna

Letne konference Mladinskega aktiva Induplati se je v soboto 8. oktobra letos udeležilo okoli 60 članov. Med gosti konference pa so L. Kamilo Marinc, direktor Induplati, Ivan Deržič, šef kadrovske službe v Induplati, Marjan Regent, sekretar OO ZK Induplati, Franc Jeraj, predsednik UO Induplati, Vida Dimič, predsednik ObK ZMS Domžale, Franci Gerbec, predsednik NK ObK ZMS Domžale, Tone Mišvelj, načelnik TVD Partizana Jarše ter Marjan Bolhar in Franci Zalokar, oba člana ObK ZMS Domžale.

Na konferenci je podal uvodno poročilo o delu aktiva njen predsednik, Viki Pogačar. Med drugim je v poročilu omenil težave, s katerimi se soočuje mladina pri sodelovanju v upravljanju. Vzroki so v nezadostnem poznavanju naše zakonodaje in poslovne politike. Naše mlade sodelavce je zanimalo nadalje, kako bo rešeno njihovo zaposlovanje v podjetju, kjer so sedaj le v pogodbenem delovnem razmerju za določeni delovni čas oziroma dobo. Mladinci so bili v pretekli dobi premalo seznanjeni s problematiko podjetja, zato so postavljali vprašanja o osebnih dohodkih, o potovanjih v tujino ter o nakupu osebnega avtomobila. Kritično so ocenili člani MA tudi politiko štipendiranja, ki ne zajema šolanje v nižjih strokovnih šolah in daje nasprotno prednost celo otrokom premožnejših staršev. Povezano s tem so želeli, da se organizirajo strokovni tečaji, ki bi mladim proizvajalcem omogočili napredovanje pri delu v podjetju.

Enotno so člani postavljali tudi vprašanje dodelitve prostora, kjer bi se neovirano sestajali. Izrazili so tudi željo po tesnejšem sodelovanju z ostalimi društvi in organizacijami v podjetju.

V razpravi so sodelovali seveda tudi drugi člani aktiva in navajali pri tem uspehe, katere so dosegli v pretekli mandatni dobi. Poleg dveh ekskurzij, na katerih so navezali stike z mladinci iz steklarne v Novem mestu in z mladimi iz tovarne Tomos v Kopru, so se udeležili športnih tekmovanj v sklopu domačega Partizana in priredili samostojni nastop z naslovom Pokaži kaj znaš.

Na konferenci so grajali predvsem zadržanost mnogih mladincev, ki pri delu in akcijah mladine ne sodelujejo in pasivnost starejših do vprašanj, s katerimi se srečujejo člani MA Induplati pri svojem delu.

K besedi se je priglasil tudi direktor Marinc ter ugotovil, da izhajajo mnoge nejasnosti iz položaja, v katerem se nahaja podjetje. Neprijetno je bil direktor presenečen, ker mladinci niso zadostno seznanjeni s situacijo podjetja. Med drugim je obrazložil nekatere nejasnosti ter seznanil navzoče s stališčem do vseh tistih, ki so v Induplati trenutno zaposleni do pogodbenega roka.

O vprašanju uveljavitve mladih, je diskusijo nadaljeval sekretar OO ZK Regent. Pri tem je menil, da je vse delo aktiva preveč zreducirano na osebnost predsednika mladinskega aktiva Pogačarja. Kritično je sekretar Regent ocenil odnos OO ZK do MA in zagotovil v prihodnje tesnejše sodelovanje, pri katerem morata seveda sodelovati obe strani.

Iz zapisnika je razvidno, da si je naša mladina zadala vrsto nalog, s

katerimi želi izboljšati svoje delo in doseči še večje uspehe. Posebej velja omeniti zavzetost za periodično seznanjanje mladih z času primernimi vprašanji in poslovne politike Induplati. Izmenjava mnenj in stališč med MA in drugimi organizacijami zagotavlja v prihodnje lažje in složnejše delo. Odločili so se nadalje, da organizirajo strokovne seminarje in podobne, kjer bi starejši tolmačili načela samoupravljanja. V načrtu dela najdemo tudi določilo, kjer govorijo o sodelovanju s šolskimi in drugimi aktivni v soseščini. Za lastno izobraževanje potrebujejo sredstva in se bodo v ta namen naslonili na pomoč samoupravnih organov podjetja.

Tudi v prihodnje se bodo mladinci udeležili prireditev in tekmovanj, ki jih bo priredil Partizan Jarše.

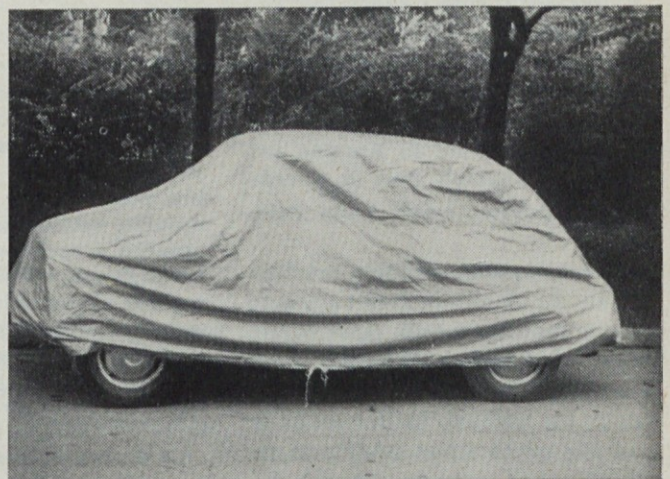
Sklenili so nadalje, da bodo na svoje sestanke redno vabili tudi predstavnike drugih organizacij in samoupravnih organov in hkrati sami delegirali svoje zastopnike na seje teh organizacij in organov.

Več pozornosti, kot doslej, bodo mladinci posvetili tudi sprejemu svojih članov v Zvezo komunistov. Zato pa želijo pomoč Osnovne organizacije, od katere želijo vodstvenega pokroviteljstva in idejno politično pomoč.

Načrt dela je izdelan za 6-mesečno obdobje in zagotavlja pestro in razgibano življenje, ki bo plod sodelovanja z ostalimi društvi in organizacijami v podjetju, kar je bilo doslej doseženo ob minimalnem prizadevanju vseh prizadetih.

Na konferenci je mladina znova izvolila Viki Pogačarja za svojega predsednika.

Aktivno želimo pri nadaljnjem delu obilo uspehov.

Kjer parkirate — garažirajte

Komunisti o sodelovanju z mladino

Na 4. seji OO ZK so izjerno govorili o delu mladine in o sodelovanju z MA. Sprejet je bil načrt dela za sodelovanje.

Osnovna organizacija ZK v Induplati je imela v petek 21. oktobra svojo 4. sejo, na katero so povabili sekretarja občinskega komiteja tovariša Krevsa, člana občinskega komiteja tovariša Skoka in Gerbca ter predsednico Mladinske organizacije Domžale tovarišico Dimčevo. Seje so se udeležili tudi člani sekretariata MA Induplati.

Ves dnevni red je bil namenjen izključno ureditvi odnosov med člani Mladinskega aktiva Induplati na eni strani ter Zvezo komunistov, kot idejnemu vodji političnega življenja v podjetju, na drugi. Do napetega vzdušja je prišlo med mladino in OO ZK, ko je slednja 18. avgusta letos na svoji seji odklonila sprejem Vikija Pogačarja v članstvo. Tovariš Pogačar je predsednik naše mladinske organizacije in je bil na zadnji letni konferenci mladine Induplati ponovno izvoljen za to funkcijo.

Člani ZK so Pogačarju očitali, da sebe personificira z MA, kar ni prav. To se je odrazilo v prispevku, katerega je časnik Delo objavil v soboto 15. oktobra. Mladinski aktiv je ZK in vodstvu podjetja očital vrsto napak in s tem ustvaril nerazpoloženje. Komunisti so svoje napake priznali in se na 4. seji takoj dogovorili o načrtu dela, ki naj te napake popravi. Bili pa so člani ZK odločno proti vsem namigovanjem, ki niso utemeljena in, ki blatijo organizacijo kot celoto ali njene posameznike.

Od gostov se je priglasila k diskusiji tovarišica Dimčevo in lepo nakazala nekatere nepravilnosti. Njene pripombe so komunisti tehtno preценili in sklenili, da bodo mladino, ki potrebuje pomoč pri svojem delu, v celoti podprli.

Kamilo Marinc je v svoji diskusiji predlagal boljšo pot za informiranje kolektiva, ki pa potrebuje podrobnejšo obdelavo in formulacijo. Poudaril je nadalje, da večina govoric ne izhaja iz kolektiva ampak od drugod, kar mu potrjuje govornica nekaterih, s katerimi se je srečal, bilo v Beogradu, Ljubljani ali Domžalah. To ne vodi k izboljšanju stanja, katerega drugi niti ne bodo popravili, ampak le člani kolektiva Induplati sami, kjer so komunisti poklicani kot prvi k temu delu.

Sekretar osnovne organizacije Marjan Regent si je ob koncu zabeležil enotno osvojen predlog, da bodo komunisti delegirali Ivana Deržiča, kot veznega predstavnika komunistov pri sodelovanju z mladino.

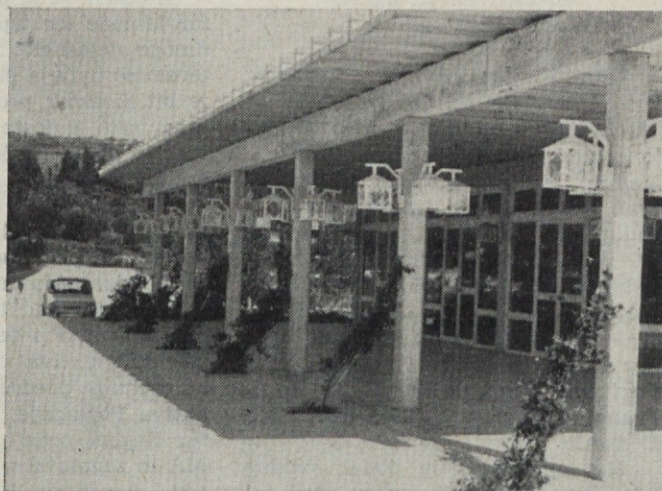
Slabo bi sodili o 4. seji OO ZK v Induplati če bi pričakovali takojšnjih

rezultatov. Pomanjkljivosti pri sodelovanju ne izhajajo od včeraj niti samo od ene strani. Popraviti vse, kar ni bilo dobro bo mogoče le če bo nadaljnje delo kontinuirano in ne kampanjsko. To pa lahko komunistom zaupamo in od mladincev pričakujemo.

O nekaterih nakazanih nepravilnostih, ki se pojavljajo tudi drugod, pa se bodo člani osnovne organizacije pogovorili kasneje, kot so to sklenili ker, to je bilo večkrat poudarjeno, predolgi sestanki niso plodni in utrujajo.

Četrta seja je trajala tri ure. Zagotovo je bilo toliko potrebno, da se, in so se, razčistili nekateri problemi. Sodelovanje vseh političnih in družbenih organizacij pa naj zagotovi, da bo tako tudi v prihodnje, kar si vsi želimo in bomo podpirali.

Lipovšek

Za gostince smo demonstrirali pranje prtov iz sintetike pred gostiščem Taverna v Portorožu

Zaradi slabe kvalitete prikrajšani za 620 novih din

V oktobru je priredila proizvodnja služba sestanke manjših skupin proizvodnih delavcev. Prisostvoval sem takšnemu sestanku v prejemarni. Uvodne besede in kritične pripombe na kvaliteto dela je povedal šef proizvodnje tovariš Lado Zabukovec.

»Zaradi slabe kvalitete izdelkov, nastale zaradi nepazljivosti pri delu, smo v preteklem letu izgubili, oziroma manj iztržili 62 000 000 starih din«, je poudaril Zabukovec in nadaljeval: »to pomeni, da je vsakdo izmed nas prejel v tem letu 62 000 starih din manj osebnega dohodka, ka-

kor bi ga lahko, če bi ne bilo izmečka.«

Šef proizvodnje je nadalje obrazložil nekatere primere napak, katere delajo ljudje v tem oddelku. Podrobno je obrazložil, kakšne posledice ima pomanjkljivo čiščenje tkanin ali napačna označba teže blaga. Napačna označba v prejemarni ne predstavlja nerešljivega vprašanja, zelo veliko napako pa naredijo, zaradi napačne označbe, oplemenitilci, ki na osnovi napačne označbe pripravijo recept za barvanje. Nujno je, je naglasil Zabukovec, da obarvanje blaga tako ne more biti enotno in v tonu odstopa.

Vsi smo dolžni biti pri delu pozorni in svoje naloge opravljati tako,

kot to zahteva delovni postopek ali navodilo. Dolžnost mojstrov je, da nadzorujejo pravilen tek strojev in delo svojih podrejenih. Vsi smo dolžni delati dobro, le tako bodo želi tudi boljše uspehe, je končal svoje izvajanje Lado Zabukovec.

Še podrobneje je osvetlil nekatere primere slabega dela obratovodja tkalnice tovariš Jeraj. Nekatere stvari je ponovil, nekaj pa je povedal tudi novega. Sestanki niso zaradi sestankov pač pa zato, da bi v razgovoru nakazali slabosti dela, kjer so in, da bi v prihodnje delali boljše in s tem zagotovili tudi boljši dohodek skupnosti in nam samim.

Nabava materiala v III. tromesečju 1966

Letos ne bomo imeli v preskrbi s kurivom, za naš parni kotel, nobenih težav, ker je premoga dovolj in nam ga rudniki kar vsiljujejo. Od pogodbenih količin smo prevzeli 92 %.

Pri nabavi bombažne preje imamo velike težave. Predilnici, s katerimi imamo pogodbi, sta nam dali sledeče količine:

Gorenjska predilnica, Škofja Loka nam je od pogodbene količine dobavila 68 %.

Predilnica Litija pa 73,5 %.

Od količin, ki sta jih potrdili po svojih proizvodnih možnostih, pa smo prejeli iz Gorenjske predilnice Škofja Loka, 108,8 %, iz predilnice Litije pa 91,26 %. Ker so prejete količine nezadostne za našo proizvodnjo, smo primorani iskati prejo še pri drugih predilnicah, vendar težko uspemo. Glavni razlog je pomanjkanje denarnih sredstev. Če bi imeli dovolj denarja za plačilo v roku, ki ga zahtevajo predilnice, ne bi imeli takih težav s preskrbo.

Konopljeno prejo dobivamo iz Grosupelj, vendar moramo skoraj za vsakih sto kilogramov telefonsko prositi.

Nabava barv in kemikalij je omejena, ker bomo skušali čim bolj izkoristiti naše zaloge in bomo samo v skrajnem slučaju naročali nove količine. Težave imamo pri preskrbi kalcinirane sode. Sicer je te kemikalije dovolj, vendar ima previsoko ceno, zato jo skušamo iskati direktno pri proizvajalcu.

Rezervne dele smo nabavljali v glavnem pri domačih proizvajalcih, ker deviznih sredstev za te praktično nimamo več, vendar se tudi ti ne drže vedno dobavnih rokov in se iz-

PROIZVODNJA

V SEPTEMBRU 1966

Poslabšana oskrba s surovinami, to je bombažno in konopljeno prejo, je vzrok slabšim rezultatom proizvodnje v septembru. Rezultati fizičnega obsega proizvodnje so naslednji:

	Plan september 1966	Plan september 1965
Predilnica		62,1 %
Tkalnica	81,2 %	99,6 %
Plemenitilnica	95,6 %	83,2 %
Tiskarna — tm	87,5 %	61,7 %
bm	—	67,5 %
Konfekcija	59,7 %	155 %

Poleg prej navedenih težav, se je tudi proizvodnja šotorov v konfekciji zavlekla za ves mesec, ker ni bilo izdobiljeno potrebno blago iz uvoza.

Kvaliteta izdelkov se je v primerjavi s prejšnjim mesecem izboljšala.

Kar ne sodi več v arhiv, sta zmetala v vreče in odpeljala v papirnico

govarjajo na pomanjkanje materiala iz uvoza.

Potrebe po pomožnem materialu so se zvečale s proizvodnjo šotorov. Tu imamo opravka z mnogimi dobavitelji. Pri teh nabavah iščemo najugodnejše ponudbe, vendar imamo težave, ker se ne držijo dogovorjenih dobavnih rokov.

Dobavnih rokov se tudi ne drži dobavitelj zmesne gume za gasilske cevi in nam po večkratnih urgencah dobavi le male količine.

Preskrba z gornjim materialom je predvidena, pa kljub temu pride do zastojev zaradi prepozne dobave.

Večje nepravilike pa imamo z nabavo materiala, za katerega se pokaže potreba takojšnje preskrbe.

Kljub velikim količinam raznega pomožnega materiala, ki ga imamo na zalogi zaradi pomanjkanja na tržišču, še vedno te zaloge ne zadostujejo in moramo na hitro iskati blago na raznih krajih.

Še vedno primanjkuje stekla, vijakov, profilnega železa, raznih žic, električni material in posebno raznih kablov.

Opazamo, da se tržišče nikakor ne more stabilizirati. Zdaj primanjkuje tega materiala, zdaj drugega. Zaradi tega moramo večkrat kupovati nadomestke, kar pa slabo vpliva na proizvodnjo.

PRODAJA

V SEPTEMBRU 1966

Izredno slab nakup, po trgovski mreži, se izraža v naši prodajni realizaciji. Z realizacijo 60,1 % od postavljenega plana ne moremo biti zadovoljni. Za nekatere naše izdelke je bil odjem, in bi prodaja bila uspešna, če bi bila na razpolago tudi preja, katero smo potrebovali. Tako nam propadajo naročila in je neuspeh popoln.

V septembru smo sestavili novo kolekcijo in so naši zastopniki šli pozno na teren. K temu je pripomogel še jesenski velesejem v Zagrebu, ki je trajal od 8. do 18. IX. 1966. Kupci niso kupovali do sejma, na samem sejmu malo in šele po končanem sejmu so šli lahko zastopniki na teren. Prav gotovo je, da je spričo podražitve živil ostalo manj denarnih sredstev za tekstil, za katerega je le delavec večji odjemalec. Kmečko prebivalstvo ne troši toliko, je pa številčno močno, ali zaradi lepega vremena je pretežni del dneva na polju in ne pride v trgovine. Zato je padec prodaje tekstilne robe.

Makulature je bilo v septembru 6752 m², kar je precej velika količina. V devetem mesecu smo izvozili za 6986 U\$ tkanin. Mesečni plan izvoza smo realizirali s 23,95 %; letni plan pa 58,5 %.

IŠČEM SVOJ MOPED — Nagrada 50 000 S din. Moped, modre barve, (Št. ogrodja 293 024 in motorja 202 990), mi je bil ukraden 18. maja 1966 okoli 20. ure izpred menze Induplati v Jaršah. Kdor mi sporoči, kje je moped, dobi nagrado!

Vinko Krampelj
Nožice 57, p. Radcmilje

POROČILI SO SE:

Francka Šimenc, uslužbenka, poročena OREL,
Janko Pogačar, stroj. tehnik in Mav Katí, tkalka,
Marija Lampe, del. v adjustirni, poročena PLEVEL,
Marija Podgoršek, tkalka, poročena VERBIČ,
Francka Stražar, čist. blaga, poročena CERAR.
Mladoporočencem želimo SREČNO V ŽIVLJENJU!

Sonca ni neznaná zvezda

(II. nadaljevanje)

Svetlobni spekter kaže, da je Sonce sestavljeno pretežno iz vodika. Vodikovih atomov je na Soncu povprečno 10-krat več, kot helijevih. Helij je drugi element, iz katerega je Sonce sestavljeno. Tisočkrat manj je ogljika, dušika in kisika. Slednji elementi se pojavijo na Zemlji povsod oziroma so povsod prisotni. Kljub ugotovitvi, da je helija in vodika več kot drugega, je sončeva atmosfera kemično podobna zemeljski skorji.

Ceprav je gostota v središču Sonca 11,4-krat večja, kakor gostota svineca, ohranja svoje plinasto agregatno stanje. Iz tega izhaja, da se atomi v Soncu pogosto gibljejo med tem, ko so pri trdih telesih nanizani po nekem ustaljenem pravilu.

Sončne pege nam omogočajo ugotoviti, da se Sonce vrti na svojstven način v smeri vzhod-zahod. Razni deli Sonca se vrtijo okoli svoje (Sončeve) osi z različno hitrostjo. Pega na sredini Sonca se zavrti okoli svoje osi v 25 dneh, na ekvatorju se zavrti pega v 27 dneh in na višini 70° heliografske širine, potrebuje pega za enkratni obrat okoli svoje osi 29 dni. Verjetno lahko pripišemo večino sprememb na sončevi površini ravno ugotovitvi o različnih hitrostih gibanja okoli lastne osi.

Rob Sonca, gledan skozi sončni teleskop, izgleda kakor rob neke površine. Znano pa je, da temu ni tako, in je ta »rob« le prozorna plinasta masa, katera sicer povsod žari, in je debela 300 km. To plast imenujemo Zemljani photosphero. Ta plast nam daje pretežni del svetlobe. Poleg te plasti poznamo še nekaj tisoč kilometrov debelo chromosphero, iz katere bruhajo ognjeni zublji plinov in slednjič še skoro neskončna zunanja plast, katero menujemo korona. Vse znanje o Soncu izhaja iz opazovanja in analiziranja teh treh zunanjih plasti te zvezde.

Dovolj vzroka imamo, da lahko sklepamo, da znaša pritisk v notranjosti sonca, to je 700 000 km globoko, 100 milijard atmosfer. Hkrati nam je znano, da lahko takšen pritisk nastane le če nam je na voljo toplota 16 milijonov stopinj. Za primerjavo je značilna neki angleški matematik, da bi toplota, kakršna je v Sončevi notranjosti, velika kot glavica bučke, s svojo vročino ubila človeka na razdaljo 150 kilometrov.

V tem nuklearnem plavžu je pretežni del tega gostega plina, neviden, ker je večina njegovih žarkov iz röntgenskih žarkov sestavljen, ki nastanejo zavoljo jedrskih reakcij in hitro premikajočih se atomskih jedr in elektronov.

Röntgenski žarek, kateri uide iz notranjosti Sonca, naredi pot, ki je podobna poti jeכלene krogle v igral-

nem avtomatu in se giblje v cik-cak krivulji. Ceprav se gibljejo ti žarki skoro s hitrostjo svetlobe — hitrost svetlobe je 300 000 km na sekundo — potem potrebuje tak žarek, da pride iz notranjosti Sonca na njegovo površino, 20 000 let. Razumljivo je, da se v tem času močno spremenijo röntgenski žarki. Pri vsakem odboju se zmanjša število njenih valov in, obenem se veča njena valovna dolžina. Tako se röntgenski žarki vedno bolj in bolj spreminjajo v ultravioleto, torej vidno svetlobo.

Sončno površino poznamo zvečina iz sončnih mrkov. Prvič so astronomi ugotovili slabo atmosfero na sončevi površini ob mrku leta 1842. Ko je mesec pokrtil svetlo ploščo Sonca so opazili v snežno beli koroni drobne žarke in meglice. Blizu črnega roba Meseca so opazili okoli Sonca nekaj, kot obroček, rdečkaste barve in so to zatorej imenovali kromosphero.

Svetlobni spekter kromosphere in korona pa sta omogočila novo ugo-

tovitev in to, sila presenetljivo, da znaša temperatura na sončevi površini le še 6000 stopinj, medtem ko jih ima v jedru, kakor smo to že napisali 16 milijonov. Kar pa je še bolj čudno je to, da toplota ponovno naraste na 1 milijon stopinj, v sončevi atmosferi.

Slike roba Sonca kažejo tisoče, plamenicam podobnih, ječikov, katere imenujemo spikule. Te spikule se dvigajo iz sonca kot vodometi. V presledku 5 do 10 minut švignejo navzgor in dosežejo višino 20 000 km in padejo za tem zopet v svojo izhodišče. Istočasno lahko nastopi oziroma švigne iz sonca na stotisoče spikul.

Podobni pojavi, vendar v obliki travok, so protuberance. Protuberance se dvignejo 150 000 km visoko, do korone, in se vijejo 800 000 km daleč, ter ponovno izginejo v notranjosti Sonca, v tako imenovani photospheri.

Konec prihodnjič

Zakaj tekstilni obveščevalec

Življenje samo dokazuje, da je tiskano obvestilo najboljša vez, med vodstvom in njenimi člani. Do takšnega zaključka so prišli pred sedmimi leti tudi tekstilci, ko so se odločili, da bodo izdajali svoje glasilo. Sprva so se odločili za Razgleda potem ko je postalo izdajanje Razgledov predrago, za Tekstilni obveščevalec.

Tekstilni obveščevalec izide z mesečno periodiko; je ciklostiran list in obsega povprečno 24 strani. Pred leti je bil Obveščevalec pestrejši, danes te pestrosti ni. Ob teh splošnih podatkih se ne bom zadrževal, želim le osvetliti namen izdajanja lista in njegovo kvaliteto.

Republiki upravni odbor Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev ima svoj sedež v Mariboru. Lahko bi ga imel tudi kjerkoli drugod. Člani zveze pa so, to je razumljivo, v tekstilnih podjetjih in ustanovah ter šolah. Posredovati sporočila je enostavno in najlažje potom lastnega glasilalista. Takšno obliko obveščanja so osvojila tudi druga društva in zveze ter v zadnjem času mnogi kolektivi. Ne gre torej za posebnost ampak za nujo.

Kvaliteta lista pa je že bolj delikatna zadeva. Zagotovo je, da Tekstilni obveščevalec ni strokovni list, ker mu to onemogočajo tehnične možnosti tiska. V določeni in predvsem manj zahtevni obliki, bi bil lahko tudi to. Toda, omenili smo že, da je Obveščevalec mesečnik, ki naj povezuje in seznanja svoje člane o

dogajanjih v Zvezi in njenih manjših enotah. Znano je, da se upravni odbor republiškega središča Zveze v celoti poslužuje lista, kot komunikacijskega organa. Na prvi stopnji je torej vse v redu. Kako pa zgleda zadeva nižje, to je v podružnicah zveze. Življenje se odvija več ali manj dinamično tudi tam. Toda, o tem smo premalo obveščeni. Včasih niti člani podružnice ne. To je posledica stanja, da ljudje ne pišejo ali ne znajo pisati in s tem seznanjati svoje stanovske kolege o vsem, kar bi jih lahko zanimalo.

Odveč je torej tarnati o slabi kvaliteti lista, če nič ne naredimo, da bi se stanje popravilo. Naredimo pa lahko precej in to — pišimo za naš osrednji list — dopisujemo v Tekstilni obveščevalec!

Tovariš Jože Barbič ureja list vsa leta izhajanja. Pomoč mu je potrebna vedno, le tako bo list zanimivejši. Ocenjevanje kvalitete zato ni mogoče brez upoštevanja, da je avtor gradiva z malimi izjemami le Barbič, ki svoje delo opravlja več, kot zadovoljivo.

Tekstilni obveščevalec je slednjič osnova za pridobitev finančnih sredstev, katere potrebuje republiki upravni odbor za svojo dejavnost. List, ki se prodaja po treh različnih cenah — posebna za individualne bralce, za društva in šole in tretjič za gospodarske organizacije — je treba zato podpreti, ker ne išče dobička ampak le finančna sredstva za svojo družbeno-strokovno dejavnost.

Rad i vreme

Nova strokovna knjiga za tekstilce

V prihodnjih dneh bo izšla strokovna knjiga ali priručnik, z naslovom Rad i vreme. Naslov že pove, da je knjiga natiskana v srbsko-hrvatskem jeziku. Izdajatelj knjige je Zveza inženirjev in tehnikov tekstilcev v Celju.

Metodologija dela, kamor sodijo študij dela, časa in normiranja, postajajo vedno bolj pomembni celo, če želimo zagotoviti konkurenčno sposobnost naše industrije s svetovno. O teh vprašanjih je načrtno delala pred devetnajstimi leti Zvezna direkcija tekstilne industrije. Zvezna direkcija je priredila strokovne seminarje po teh vprašanjih za bombadžarje v Dugi Resi in za volnarje v Varaždinu. Po prenehanju obstoja omenjene direkcije so službe, ki so obravnavale ta vprašanja, zašle na različna pota. Ponekod so te službe zvođenele, drugod so trdili, da jih sploh ne potrebujejo in podobno. Da bi se vseeno obdržale, imajo največ zaslug v tovarni v Duga Resi.

Potreba po študiju dela in časa ter racionalizaciji dela pa je postala z modernizacijo dela in mednarodno delitvijo dela vedno večja.

V posameznih podjetjih so se zato znova lotili strokovni obravnavi teh vprašanj, toda s povsem različnimi pogledi. Razni ugledni zavodi, ki se bavijo s povečanjem produktivnosti dela zagovarjajo razne, sicer priznane, metode. Tako poznamo REFA metodo, BEDEUX metodo, WORK FACTOR metodo in druge. Ni nam poznano, v koliki meri so posamezne metode uporabne za naše

prilike, zato tem bolj pozdravljamo zamisel avtorjev knjige RAD I VREME, da s svojim delom omogočijo enoten pogled na to vprašanje, katerega obravnavamo in upoštevanje terja moderna proizvodnja, ki postaja vse bolj zahtevna.

Avtorji knjige RAD I VREME so Anton SUZAK iz Duge Rese, Zdravko BODŽUH iz Mariborske tekstilne tovarne in Ivo MARINC iz Metke v Celju. Vsi trije so svoje znanstvene

zapiske izdelali na osnovi praktičnih dognanj ob souporabi dosegljive tuje literature, ki obravnava to področje analitike dela.

Z omenjeno knjigo so avtorji izpolnili vrzel v strokovni literaturi in zato njihovo pobudo toplo pozdravljamo. Vsem tekstilnim podjetjem pa priporočamo, da si nabavijo knjigo RAD I VREME, katero dobijo pri založniku ZVEZI INŽINIRJEV IN TEHNIKOV TEKSTILCEV V CELJU.

Sestanek v prejemarni

Športne vesti

Odbojkaši TVD Partizana Jarše so postali docela neresni. V tekmovanju, kjer si je zaenkrat zmagovalec zagotovil že 26 točk, medtem ko moštvo Jarš nima nobene točke.

Poznavalci razmer očitajo našim igralcem neresnost, ker se je primejlo, da niti doma niti za tekme v gosteh, ni na voljo dovolj igralcev.

Odbojka je bila pred desetletjem v Jaršah šport številka ena. Sedanje moštvo ne sledi starim tradicijam. Postaljo je docela tretjerazredno — škoda!

V nogometu točka, ki mnogo pomeni. Drugega oktobra so igrali nogometaši Induplati v gosteh z igralci Save iz Tacna. Tekmo, med doslej prvoplasiranimi moštvoma, si je ogledalo tudi precej Jaršanov, katere ni motilo niti zelo slabo vreme.

Na razmočenem igrišču so bili boljši igralci moštva Induplati čeprav so v 25. minuti prejeli tudi prvi gol. Mokro žogo je vratar Pirš spustil z rok, prisebni nasprotnik pa jo je brez muje potisnil v mrežo. Deset minut kasneje so igralci Induplati izenačili in bili tudi pretežni del drugega polčasa boljši od igralcev Save. Premoč so realizirali z zadetkom. V nadalje-

vanju igre je le ta postala surova. Pri tem je bil Testen — desno krilo Jaršanov — zrušen in obležal je za kratek čas brez zavesti. Sodnik je dosodil le kazenski strel čeprav bi bil upravičen (in primoran) izključiti surovega igralca iz moštva Save.

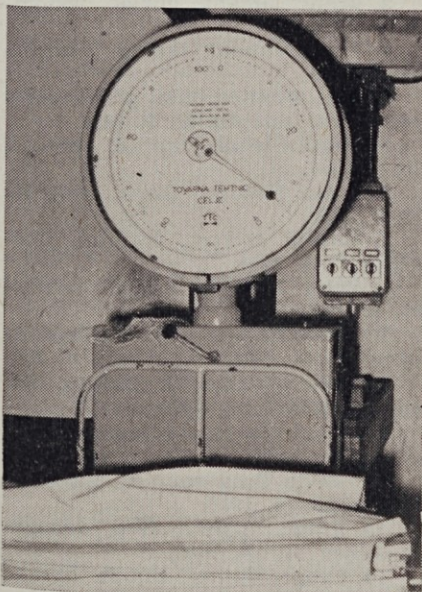
Nogometaši Induplati so po dogodku postali bolj previdni, kar so izkoristili nasprotniki in v zadnjih desetih minutah povsem gospodovali na igrišču. S strelom iz 40 m jim je tudi uspelo izenačiti rezultat. Žoga, ki je priletela proti jarškemu голу je zdrknila v mrežo med prečko in vratarjevo roko. Bil je nemočen za uspešno intervencijo, vratar Pirš namreč.

Po končani tekmi smo bili zadovoljni s točko, ki nam do nadaljnjega še vedno priznava prvo mesto.

Sodnik svoje naloge ni opravil najbolje.

Po zmagi nad nogometaši SVIT-a, edini na prvem mestu. Nogometna tekma v Kamniku je bila kljub lepemu vremenu, za številne ljubitelje te igre veliko razočaranje. Nogometaši Svita so tekmo predali. Rezultat 3 : 0, kakor se tekma zabeleži v takih

(Nadaljevanje na strani 8)

Tehtanje tkanin je pomembno za nadaljnje delo

Športne vesti

(Nadaljevanje s 7. strani)

primerih je bila za igrance Induplati več ali manj razočaranje. Naši fantje in njihovi privrženci so namreč računali na izdaten izkupiček v golih predvsem, ker so teden dni pred tem igralci Svita izgubili srečanje z nogometaši Novega mesta z 1:11. Poleg tega so številni ljubitelji nogometa prišli v Kamnik na tekmo, da bi videli zmago svojega moštva, ki se letos poteguje za prvo mesto. V prijateljski tekmi, ki je sledila, so nogometaši Induplati nastopili v oslavljeni postavi zato, da bi se tako izognili poškodbam svojih najboljših igralcev. Igralci so pri tem pokazali igro brez vsakega zagona in žara. Na trenutke je kazalo, da bodo zatorej »v prijateljskem srečanju« zmagali igralci Svita. To se sicer ni zgodilo, kaže pa, da je Svit na tem, da z novimi igralci poseže v nadaljevanju turnirja povsem drugače v boj za točke, kakor je bilo to doslej. Izid srečanja je prinesel zmago nogometašem Induplati in to 4:2.

Sodnik srečanja ni vodil najbolje in je oškodoval obe moštvi. Kaže, da sojenja, kot glavni sodnik, še ni vešč. V opravičilo je treba zabeležiti, da je treba enkrat začeti. In kot začetnik je vsakdo delal napake.

Proti Rakeku je odpovedal napad. Srečanje nogometnih enajstoric Induplati in Rakeka na domačem igrišču v Jaršah, so pričakovali ljubitelji nogometa z veliko nestrpnostjo. To je razumljivo, če nam je znano, da je moštvo Induplati doslej odigralo večino tekem z manj nevarnimi nasprotniki. Pri tem imajo Jaršani z Rakekom negativno bilanco.

Trener Urh je zatorej pripravil, za srečanje z Rakekom, najboljšo postavo, katero zmorejo domači. Manjkal je le hitri Testen.

Začetek tekme je pripadal domačim igralcem, ki so rahlo premoč realizirali v četrti minuti z zadetkom. Tudi del nadaljevanja prvega polčasa so bili Jaršani boljši nasprotnik. Proti koncu prvega dela igre pa so se igralci Rakeka znebili pritiska in postali povsem enakovredni nasprotnik. Vse je kazalo, da zaželjena zmaga Jaršanov ni »gotova stvar«. Slednjič je v zadnji minuti igre našla žoga še enkrat pot v mrežo vrat Rakeka in domači so odšli na odmor z dvema goloma prednosti.

Druga polovica igre je bila pravo nasprotje prvega dela. Rakek je imel pubudo v svojih rokah in močno pritisnil. V povsem nenevarni situaciji je levi branilec Jaršanov Jože Hafner močno streljal žogo v — lastno mrežo. Zadelek je vžil igralcem Rakeka nov pogum celo, ko so čestitali

svoji levi zvezi za uspešen podvig, kateremu ni bil »kriv«. Zadnjih deset minut so znova gospodarili z žogo igralci Induplati, žal pa je napad docela odpovedal.

K poteku tekme v nedeljo 16. X. lahko zabeležimo, da je obramba z igrala dobro kljub nesrečnemu pripetljaju. Odpovedal pa je napad in to v celoti. Malo več prisebnosti napadalne petorke, pa bi bila mreža Rakeka, lahko tudi v nedeljo polna.

V predtekmi so mladinci Induplati izgubili srečanje s svojimi vrstniki iz Rakeka z rezultatom 4:5 in se tako še bolj utrdili na dnu lestvice. Vsaj dveh zadetkov je kriv mladi vratar Miha Bulič, ki na svojem mestu nima nobenih izkušenj a dovolj pogojev, da bi lahko postal hekoč dober vratar.

V osmem kolu Induplati premagani. Maloštevilni gledalci iz Jarš so bili v Kočevju (23. okt.) priče porazu nogometašev Induplati, v tekmi z igralci Roga.

Težave so se pričele že na odhodnem mestu v Jaršah, kjer se je zbralo za tekmo premalo igralcev. Iskanje

nadomestil po domovih pa je le izhod v sili, ki privede do poloma.

V enajsterici Induplati ni bilo Pišeka, Trobca st., Testena in Svolvejšaka. Napad je bil torej razen Franca Blejca v celoti improviziran. Kaj bi k temu rekli? Komentar je menda odveč.

Kmalu po pričetku igre so, z zadetkom, prišli v vodstvo igralci Roga iz Kočevja. Jaršani so kratko za tem izenačili in nato zatresli nasprotnikovo mrežo še drugič. Pred polčasom je nasprotniku uspelo zravnanje rezultata.

Drugi del igre je bil precej enakovreden, čeprav so tedaj dosegli nasprotniki še en zadelek in — dve točki.

Kapitulacija igralcev Induplati ni bila posledica slabe igre tekmujoče enajsterice ampak krivda vseh tistih, ki niso nastopili. Skoro gotovo je, da je odslej vprašanje prvega mesta na koncu tekmovalju odprto in le še up zavoljo upanja. Čestitamo lahko le Francu Blejcu, ki je igral proti Rogovim igralcem, kljub pomanjkljivi pomoči, odlično.

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

1. Slavka Bizjak, vstopila 3. 10. 1966 za določeno dobo 9 mesecev v konfekcijo,

2. Juš Lesjak, vstopil 14. 10. 1966 za določeno dobo 3 mesece kot tehnični risar.

Izstopi:

1. Hinko Rosulnik, impregniranje tkanin, izstopil 29. 9. 1966,
2. Franc Juhant, kurjač, izstopil 30. 9. 1966,
3. Ivana Juhant, tkalka, izstopila 30. 9. 1966,
4. Ana Svitlica, čist. prostorov v predilnici, izstopila 30. 9. 1966,
5. Karol Štebal, kurjač, izstopil 30. 9. 1966,
6. Erika Habjan, tiskar, izstopila 23. 9. 1966,
7. Kaplja Avgust, predilec, upokojen 27. 9. 1966,
8. Peter Jeretina, kurjač, izstopil 21. 9. 1966,
9. Franc Letnar, pom. kurjača, izstopil 23. 9. 1966,
10. Marta Vrhovnik, čistilka blaga, izstopila 5. 10. 1966,
11. Antonija Hlade, tkalka, izstopila 7. 10. 1966,
12. Pavla Posavec, čist. blaga, izstopila 10. 10. 1966,
13. Franc Anžič, dvor. delavec, upokojen 11. 10. 1966,
14. Drago Hafner, tkalec, izstopil 12. 10. 1966,
15. Tomšič Ivana, tkalka, izstopila 20. 10. 1966.

Za 17. september smo po sindikalni liniji obiskali nekatere sodelavce med njimi Terezijo Zajc iz Mengša